

Cukrárna Myriam

Ivan Klíma

Režie: Lukáš Junga

Asistent režie, zvuk: Zdeněk Filipec

Dramaturgie, úprava textu, produkce: Josef Prokeš

Návrh scény a plakátu:

Výběr a realizace hudby: Pavel Hamřík

Světla: Pavel Sýkora, Lukáš Kopáč, Jaroslav Šeděnka

Ozvučení premiéry: Pavel Šiler, Petr Hromek

Střih záznamu představení:

Kameramani záznamu:

Dokument o vzniku představení: Stanislav Hrabí

Stavba scény, rekvizity, inspicie: Jana Skoumalová, Tereza Fousková, Tomáš Gardelka

Sledování textu: Barbora Kadlecová, Lenka Vlachová

Kostýmy a masky: Tereza Fousková

Osoby a obsazení:

Vedoucí: Vít Strádal

Stará dáma: Eliška Matyášová, alt. Monika Michalovová

Mladík: Ondřej Svoboda, alt. Tomáš Drusa

Mistr cukrář: Matúš Komínka

Petr: Marek Novák

Julie: Kamila Holubová, alt. Aneta Baumeisterová

Mladík v černém: Vojtěch Knyttl, alt. Ivan David

Dívka v závoji: Simona Hankelová, alt. Lenka Bartošová

Houbař: Juraj Hruško

Detektiv: Petr Lorenc

Policista: Jaroslav Poliak, alt. Petr Němeček

Prokurátor: Jiří Materna

Poslanec: Pavel Černožský

Ještě než diváci vejdou do budovy D (budova, v níž se hraje divadlo), uvidí před vchodem stát rakev na funebráckých postavcích přikrytých černým sukem s krajkami. Vedle rakve bude hrát obskurní funébr šraml, v obsazení akordeon, housle, klarinet...Možná šraml bude hrát uvnitř budovy D dole vedle vchodu, bude-li však zajištění rakve příliš komplikované, tak od toho upustíme.

Uvnitř pak nad pravým vchodem jeviště je veliký nápis CUKRÁRNA MYRIAM. Před vchodem je kulatý stůl pro konzumaci ve stoje, na něm jsou cukrářské výrobky. Dále jsou tu nízké kulaté stolky se židlemi. Na

rozevřeném slunečníku jsou vyobrazeni ptáci. Motiv slunečnicků s ptáky je esteticky ozvláštněně užít i na tabulích. Na katedře je veliká klec s nafukovacím papouškem uvnitř. Nafukovací papoušci a ptáci jsou i jinde využiti pro výzdobu. Vzhledem k předchozí rakvi před budovou by celková výprava jeviště měla působit s jakousi přicukrovanou morbidností.

(U jednoho kulatého stolku sedí Stará dáma a Mladík. Vedoucí přináší zprava ze dveří cukrárny na podnose zákusky.)

Vedoucí: Tady houbičky z mandlového těsta. – Pro dámu. Specialita cukrárny Myriam. Tohle je pro pána. Prosím, nesplést! (Odchází důstojně)

Stará dáma: (Je oděna v dávno nemoderní obnošené šaty. Ukrojí si kousek dezertu lžičkou, potom jej vezme do prstů a strčí do úst) Och... (Vzdychne) Připomíná mi to (vzpomíná) cukrárnu pod Schönbrunnem. (Všimne si) Jste nějaký bledý. Je vám něco, chlapče? Tam jsem chodila každou sobotu na kávu, tam vařili tu nejlepší.

Mladík: Byla jste ve Vídni?

Stará dáma: Samozřejmě, že jsem byla ve Vídni. Ale to vy jste byl ještě na houbách. To jste ještě čtyřicet let mohl chodit po houbách. (Směje se hlasitě) Ale tyhle houbičky, já už nebyla u cukráře...

Vedoucí: (Projde mezi stolky)

Stará dáma: Pane vedoucí, tyhle houbičky, tyhle mandlové houbičky, plněné... něčím (mlaskne), to je – die Delikatesse!

Vedoucí: (Ukloní se) Vaše uznání, madam, nepatří mně. (Obrátí se, zavolá) Matěji!

Mistr cukrář: (Vyhlédne zezadu z dílny. Je to on, kdo je vpravdě okrasou cukrárny Miriam. Obrovský, tlustý a mohutný muž, pro něhož ohýbat železo v zubech by mohlo být rozptýlením. Oblečen jen v zástěře spíše řeznické. Chlupatá prsa a paže má obnaženy; ruce má upatlaný nějakou polevou, která nemůže nevyvolat krvavé asociace.)

Vedoucí: To je náš nový mistr cukrář. Matěji, dáma si velice pochvaluje vaše houbičky.

Stará dáma: Bravo, pane mistr. (Zatleská distingovaně, jako by seděla v operní lóži)

Vedoucí: (Přidá se svým potleskem)

Mistr cukrář: (Ukloní se, potom i on zatleská. Ozve se několik ran téměř hromových.)

Stará dáma: (Ulekaně ustrne)

Mistr cukrář: (Znovu se ukloní, zmizí zpět v temné útrobě cukrárny)

Stará dáma: (K Mladíkovi) Bylo to od vás hezké. Pozvat cizí bábu... Ne, já vím, vy jste galantní. (Přihladí si snad ze zvyku z mládí vlasy) Ale mně už nikdo roky neubere. Dneska, vždyť to víte, lidi kolem člověka chodí jako slepí. A když si vás všimnou, tak jenom, aby vám... Ale vás, nebolí vás něco?

Mladík: Co jste chtěla říct? Proč si vás lidi všimnou?

Stará dáma: Ze závidí. Že žiju. Že ještě jím chleba a dýchám vzduch. Koho by napadlo, tak jako vás, oslovit cizí bábu na lavičce a dokonce ji pozvat do cukrárny. Jen tak, proto, že mu snad připomíná, že mu připomíná...

Mladík: Teta byla báječná. Měla dobré srdce prostě.

Stará dáma: Jste po ní, synáčku. Krev se nezapře.

Petr s Julií: (Vstoupí, poněkud nerozhodně se rozhlížejí. Petr vytáhne z kapsy noviny, hledá v nich cosi, zkoumavě hledí na nápis Cukrárna Myriam. Potom usedají k jednomu ze stolků.)

Stará dáma: Starý člověk... Jen to nechte. Vy jste galantní mladík, ale mně už lichotit nemusíte, co může

starý člověk čekat od lidí? Ještě tak mladým hlídat děti... Ale když je sám... (jí houbičky) a ze všeho nejmíň má pomyšlení na sladkosti... Ale vám skutečně není dobře. Třesete se celý.

Mladík: Ten dezert... (Rozkašle se) Víte, mladý člověk u nás vlastně taky nemá pomyšlení na sladkosti... Sehnat zaměstnání, byt.... A co může čekat... (Vstává) Radši zaplatím. (Drží se židle, aby neupadl)

Vedoucí: (Pod paží nese papírové desky. Přejde ke stolku, kde sedí Petr s Julií) Máte přání?

Stará dáma: (stahuje mladíka) Počkejte chvíli... Mně se tu líbí. Podívejte, ty slunečníky! Jsou na nich papoušci. Já měla dlouho papouška. A ty houbičky... oni do nich určitě dávají...

Mladík: (Ustrne) Co?

Stará dáma: Nějaké víno nebo koňak... Až se mi točí hlava!

Mladík: (Drží se židle) Platím!

Petr: Totiž četli jsme ten... inzerát, nebo co to bylo...

Stará dáma: (Tahá mladíka za kabát) Tak si přece sedněte! Jste celý... Třesete se! (Podává mu talířek) Ochutnejte to! Je v tom (směje se), bože, já už se tak dlouho ničeho nenapila... Ale tohle... Uvidíte, jak vám to udělá dobře!

Mladík: (Odstrkuje talířek)

Julie: Rádi bychom se zeptali na to družstvo. Na to bytové družstvo.

Mladík: (Zařve) Platím!

Petr: Nevíme ovšem, jestli to všechno... Jestli jsme na dobré adrese.

Stará dáma: Tak si vemte houbičku. Ony jsou plněné (opile) Moselským a Rýnským. Burgundským a Beaujolais a teď dokonce (naslouchá) slyším zpívat. Je to ona: božská Helenka...

Vedoucí: Jste na dobré adrese. (Otočí se, učiní krok) Tady je váš účet, pane. (Podává mladíkovi lístek z bloku)

Mladík: (Vytahuje pětistovku)

Vedoucí: (Chystá se mu vracet)

Stará dáma: (Zpívá)

Nesahej mi na kolínko

Tam je samá kost, tam je samá kost, tam je samá kost

Sáhni si rač na stehýnko

Tam je masa dost, tam je masa dost, tam je masa dost

Mladík: Nechte to. To je dobré. Proboha! Co s ní bude?

Vedoucí: Nabídněte jí rámě.

Stará dáma: (Zpívá)

Měla jsem milého, sobě upřímného

On se dal do sboru rudých sociálů

Mladík: (Nabízí jí rámě)

Vedoucí: (Vrací se k Petrovi a Julii) K vašim službám.

Stará dáma: (Zpívá)

Nazdar, nazdar, nazdar!

Ještě jednou nazdar!

On se dal do sboru rudých sociálů.

(Odchází i s Mladíkem)

Julie: Vy, vy máte něco společného s tím družstvem?

Vedoucí: K službám.

Petr: Tady. (Čte) Píšu, že členové družstva mohou dostat byt. A ihned.

Vedoucí: Ovšem!

Petr: To znamená okamžitě?

Vedoucí: Po vyřízení formalit.

Julie: Ale to přece není možné.

Petr: (Čte) Zájemci se mohou dostavit každý čtvrtek ve dvacet hodin do cukrárny Myriam.

Vedoucí: (Dívá se na hodinky)

Petr: Ovšem. Jsou teprve čtyři hodiny. Ale myslel jsem si, že večer... už by na nás nepřišla řada. A vy máte něco společného s tím družstvem?

Vedoucí: Zastupuji předsedu.

Petr: Pane, pane... (Povstane, podává mu ruku) Já tomu prostě... (zarazí se) Kolik činí vklad do vašeho družstva?

Vedoucí: To záleží na okolnostech.

Petr: Ovšem.

Vedoucí: Někdy se vyskytnou komplikace. Poplatky za formality, intervence a věnce.

Petr: Ano, chápu... Záleží jistě také na velikosti bytu.

Vedoucí: Vidím, že se rychle orientujete. (Plácne ho po zádech)

Julie: Ale aspoň přibližně. My totiž... On teprve končí školu.

Vedoucí: (Váhá)

Julie: Nebude to asi pro nás. I když já něco vydělám. Ale co to je – obyčejná návrhářka!

Vedoucí: (Váhá)

Julie: Ale snad byste nám mohl alespoň pro informaci... Třeba jen naznačit...

Vedoucí: Řekněme tedy... (váhá) Čtyřicet tisíc.

Julie: Čtyřicet tisíc?

Petr: (Vyskočí) Čtyřicet tisíc...?

Julie: Čtyřicet tisíc? A ihned?

Petr: (Směje se) Čtyřicet tisíc!

Julie: V době, kdy stojí byt statisíce? Miliony?

Petr: (Směje se hystericky) Nech toho, vidíš přece, dělají si z nás blázny. (Z dálky se blíží pohřební hudba)

Vedoucí: V cukrárně Myriam si nikdo nikdy z nikoho nedělá blázny, mladý muži! (Odchází)

Julie: Urazil se, možná, žes ho urazil.

Petr: Nemám důvěru k takovým podnikům, ani k lidem, co mi slibují modrý z nebe.

Julie: A co když skutečně... Proč by nemohli skutečně opatřit byt?

Petr: (Přejde mezi stolky) Nelíbí se mi to tady. (Dojde k automatu, hodí do něj korunu, ozve se sladká hudba) A ta vůně: Necítíš to ve vzduchu? Nějaké bylinky. Sladká vůně, a ta hudba, sladká hudba. A vedoucí. Ten vedoucí je taky sladký. (Pohřební hudba se stále blíží)

Julie: Mně je to jedno. Ať jsou tu bylinky. Ať je to tu sladké. Vždyť je to cukrárna. Ať je tu jaký chce vedoucí, jen když mi opatří byt.

Petr: Já mu nevěřím.

Mladík v černém a Dívka v závoji: (Vstoupí. Dívka drží v rukou pohřební kytici. Zastavují se u jednoho ze stolků, nesedají si.)

Julie: Já mu věřím, jednou se přece musí něco stát. Já už nechci, nechci se milovat pod mosty, po lavičkách a po průjezdech (křičí) nechci čekat deset let a těch deset let chodit v jedněch botách a mít kabát po babičce, nenapít se vína, nevidět, neslyšet, nežít...

Vedoucí: (Objeví se opět, míří k nově příchozímu páru. Pod paží nosí stále svoje desky.)

Julie: Jdi a zeptej se ho znovu. Omluv se a vyptej se na to družstvo!

Mladík v černém: (Vytahuje z kapsy smuteční oznámení) Odešla tiše. (Podává je vedoucímu) Nejdřív si zpívala. Řekl bych, že byla dokonce v sedmém nebi, vid'?(Obrátí se k dívce)

Dívka v závoji: (Rozpláče se)

Mladík v černém: Co řveš kozo! (Vzpamatuj se) Pak prý usnula. A šlo to hned.

Vedoucí: Upřímnou soustrast. Vaše příbuzná?

Mladík v černém: Ne. Našli jsme ji na inzerát!

Vedoucí: Ach, ano. Muselo to být pro vás těžké, ale teď... (Otevírá desky) Váš dekret.

Mladík v černém: (Bere papír do rukou, dívá se na něj) Fakt... Naše jméno. Podívej. (Ukazuje papír dívce) Přeci jen se dělá něco pro lidi!

Dívka v závoji: (Odstrčí jeho ruku, rozvzlyká se hlasitě)

Mladík v černém: Tak neřvi! (Pohlédne na ni pohrdavě) Tolik let jsme na to čekali. (K vedoucímu) Však je to dost. Člověk maká jako vůl a ani za to... (mávně rukou)

Vedoucí: Vaše spokojenost je mi největší odměnou. Mým přáním bylo vždy pomáhat mladým. Mládí se musí rozplozovat. Mládí je naděje vlasti.

Dívka v závoji: (Vzlyká)

Vedoucí: Mládí je jako sémě, z něhož vzklíčí nový život. Kdybych nebyl tím, čím jsem, přál bych si být zahradníkem. (Ukloní se ještě jednou) Tedy přijměte moji soustrast.

Mladík v černém: Tak už neřvi! Bude teď spousta starostí. Vždyť nám teďka teprve všechno začne. (Odcházejí oba)

Vedoucí: (Otočí se, chce odejít)

Petr: Pane vedoucí!

Vedoucí: (Zastaví se)

Petr: Pane vedoucí, kdybyste dovolil...

Vedoucí: (Přistoupí k jejich stolu)

Petr: Ti dva dostali právě dekret na byt?

Vedoucí: Ovšem.

Petr: Za čtyřicet tisíc?

Vedoucí: (Rozevře desky, listuje v nich) Za třicet osm tisíc tři sta padesát. Byl to poměrně snadný případ.

Petr: (Rozesměje se) Snadný případ?

Vedoucí: Opuštěná vdova. Odešla tiše. Nikdo se neznepokojil.

Petr: Nikdo... Jak dlouho čekali na ten dekret?

Vedoucí: (Listuje v deskách) Dvanáct dní.

Petr: Dvanáct dní. Opuštěná vdova. A odešla tedy tiše?

Vedoucí: Obvykle odcházejí tiše. I když před tím zpívají. Zpočátku se vyskytovaly jisté komplikace. Týravé halucinace... Ale od té doby, co nastoupil nový mistr cukrář...

Petr: Nový mistr cukrář?

Vedoucí: Od té doby už jenom zpívají.

Petr: (Vybuchne) Pane vedoucí, na mě celý ten váš podnik... Nemám k němu důvěru! Doufám, že jsem se vás nedotkl.

Vedoucí: (se ukloní) V tom případě, mohu vám něčím posloužit?

Petr: (Váhá) Ano. (Vstane, pohlédne k pultu) Nějaké zákusky. A máte víno?

Vedoucí: Víno pouze ovocné. Toto je cukrárna Myriam, mladý muž.

Petr: Přineste ovocné.

Vedoucí: Muškátové?

Petr: Máte jiné?

Vedoucí: Pouze muškátové, pane. (Ukloní se a odchází)

Houbař: (Vstoupí s košem)

Julie: Tos neměl. Urazil jsi ho.

Petr: Copak nechápeš? Je (klepe si na čelo)

Julie: A ti dva? Co dostali dekret?

Petr: Taky jsou... (Rozhlíží se, všimne si Houbaře, který ho zdraví) Nelíbí se mi to tady... Nechceš radši jít?

Julie: Objednals přece zákusky!

Houbař: (Znovu zdraví)

Julie: Ale co když není blázen? Co když opatří ten dekret?

Petr: Za čtyřicet tisíc!

Julie: Měl ses ho zeptat. Měl ses líp vyptat.

Petr: Za dvanáct dní!

Julie: Není blázen... Já se na něj dívala. Já to poznám na očích. Mluví pravdu. On nám opatří dekret!

Petr: Od té doby, co nastoupil nový mistr cukrář.

Julie: Já se ho tedy zeptám sama. Řeknu, že chceme vstoupit do toho družstva.

Petr: Chceš!

Julie: Že chci vstoupit do toho družstva.

Houbař: (Přistoupí k nim) Dobrý den. Slyšel jsem, že mluvíte o Mistrovi. Taky na něho čekám.

Petr: Nikam nevstoupíš!

Julie: Já se zeptám. Já se na to zeptám.

Petr: Půjdem odtud. Hned! (Vstává)

Julie: (Vyzývavě, k Houbaři) Vy máte houby?

Houbař: Přinesl jsem je. Člověk se musí nějak živit, když má děti a staví. Kromě toho houby jsou moje vášeň. Po dědkovi. Od sněhu do sněhu, já jsem v lese. Já, já se totiž přímo cítím – s odpuštěním – jako pes. Jdu ve sněhu a najednou hrábnu, a hle, ona to clitocybe nebularis.

Julie: (Nahlíží do koše, užasle) Ale to jsou divné houby!

Houbař: (Vytahuje zelenou muchomůrku) Vy myslíte? To je přece muchomůrka!

Julie: To je ale divná muchomůrka!

Houbař: (Vytahuje další muchomůrku) Vám se nelíbí? Amanita phalloides. (Vytahuje další muchomůrku, klade ji na stůl) V roce 1937 se podařilo Lynenovi a Wielandovi určit jeden z jejích jedů. Nazvali jej phalloidin. Jedna dvacetina miligramu tohoto jedu usmrtila myš ve dvanácti hodinách.

Julie: Ale to je... To je strašně jedovatá houba.

Houbař: (Věcně) Teprve o čtyři roky později Wieland, tentokráte s Hallermayerem, izolovali nejsilnější její jed. Nazvali jej amanitin. Myš usmrtila už jedna dvousetina miligramu. Půlgramovou dávkou usmrtíte

tedy sto tisíc myší.

Julie: To je strašné.

Houbař: Sto tisíc myší seřazeno za sebe by vytvořilo řadu dlouhou osmnáct kilometrů!

Julie: Hrozně.

Houbař: Kolem ní byste vojenským krokem pochodovala čtyři a půl hodiny.

Julie: A lidi? Co lidi?

Houbař: Lidem je samozřejmě třeba silnější dávka.

Petr: (Vyskakuje) Mně se to nelíbí. K čemu sbíráte takové houby?

Houbař: Musím se nějak živit. Kromě toho už jsem vám vysvětloval. Houby, to je moje vášeň. A stavím.

Julie: (Dívá se fascinována na muchomůrky) A to vyrostete jen tak v lese?

Houbař: Příroda je mocná.

Julie: Mně se docela, docela líbí. Krásná houba. Je to strašné, taková malá houba (chce si na ni sáhnout, ale potom ucukne) A vypadá docela nevinně... Je nějak léčivá?

Houbař: Léčivá? To jsem ještě neslyšel, že by byla léčivá.

Petr: (Křičí) Tak k čemu to sbíráte? Proč to tady pohazujete po stole, na kterém se jí?

Houbař: Promiňte, nevěděl jsem. (Vrací houby do koše) Chtěl jsem jen slečně ukázat. (Dotčeně) Pane, já jen plním svoji povinnost. To jsou objednané houby.

Vedoucí: (Přináší láhev vína a zákusky, staví vše na místo, kde předtím ležely houby)

Petr: (Nadzvedne talířek, staví jej vedle)

Houbař: (Zdraví)

Vedoucí: (Chystá se k odchodu)

Julie: Pane vedoucí... Já bych ráda, rádi bychom vstoupili...

Petr: Pane vedoucí, tady ten pán čeká zřejmě na vás. Přinesl vám muchomůrky.

Vedoucí: (Ohlédne se)

Houbař: (Zdraví)

Vedoucí: Ach, to jste vy. Mistr už vás vyhlížel.

Houbař: (Zdraví a odchází i s košem do kuchyně)

Petr: Můžete dneska oddělat nejmíň šestnáct miliónů myší.

Vedoucí: (Odmítavě) To není moje starost.

Petr: Anebo kolik lidí?

Vedoucí: To je starost Mistra.

Julie: Pane vedoucí, chtěla jsem se zeptat, jaké jsou podmínky...

Petr: (Ohromeně) Vy tedy připouštíte, vy přiznáváte...

Julie: ... pro vstup do vašeho družstva.

Petr: Že i lidi?

Vedoucí: (Listuje v deskách) Je třeba vyplnit tuto přihlášku.

Petr: Přiznáváte to?

Vedoucí: Potom oznámíte byt, který jste si vyhlídla.

Julie: Byt který jsem si vyhlídla?

Vedoucí: Doporučuje se byt obývaný jenom jednou osobou, pokud možno starší. Pokud možno opuštěnou. Tím vším se snižují výlohy.

Julie: (Užasle) Ano.

Vedoucí: S touto osobou navážete známost a pozvete ji sem do cukrárny Myriam.

Julie: A dál?

Vedoucí: Objednáte jí specialitu cukrárny Myriam. Houbičky z mandlového těsta.

Petr: (Vyskočí) Začínám chápat.

Vedoucí: Vy ovšem se jich ani nedotknete.

Petr: Začínám rozumět.

Julie: A co dál?

Vedoucí: V den pohřbu se dostavíte, abyste si vyzvedla dekret.

Julie: Ale jak, jak to, že dekret dostanu právě... já?

Vedoucí: Zaplatíte přece čtyřicet tisíc.

Julie: Začínám, i já už začínám...

Vedoucí: (Dívá se na hodinky)

Julie: A to znamená, že bych za čtrnáct dní, že bychom mohli mít svůj... vlastní... byt?

Vedoucí: Bezpochyby i vy. Máte-li něco vyhlédnutého. A čtyřicet tisíc.

Petr: (Chladně) To, co činíte, je návod k vraždě.

Vedoucí: Mladí musí bydlet. Nebudou-li bydlet, nebudou se moci rozplozovat. Nebudou-li se moci rozplozovat, nebudou mít potomků. Vlast potřebuje novou směnu. (Dívá se na hodinky) Přejete si tu přihlášku?

Petr: (Bere papír do rukou. Trhá jej) Nikdy!

Vedoucí: Jak si přejete.

Julie: Ale já...

Petr: Jdeme!

Julie: Ještě jsem nesnědla. A to víno....

Petr: Anebo – (rozhodne se) Počkáš tu chvíli! (vytahuje svůj mobilní telefon)

Julie: Kam chceš volat?

Petr: (odchází levým vchodem s telefonem v ruce, za chůze vyťukává číslo)

Julie: (Otevírá kabelku) Zaplatím zatím.

Vedoucí: (Podává jí účet)

Julie: (Platí) Možná, že to všechno... není to jen všechno taková hra?

Vedoucí: Nebydlíte přece.

Julie: Ne. Já pořád žiju s bratrem.

Vedoucí: Život člověku někdy připadá jako hra. Nebo jako sen. Bohužel, nemůžete přestat tuhle hru hrát. A z tohoto sna procitnout.

Julie: A vy tedy skutečně... Ty houbičky?

Vedoucí: Chcete přece bydlet.

Julie: (Váhá)

Vedoucí: Mít svůj pokoj. Svě ticho. Svůj klid. Zalézt někam, když přikvačí bolest. Naslouchat tiché hudbě, když je člověk šťasten.

Julie: (Přikývne)

Vedoucí: (Vytahuje z dešek nový arch papíru) Vezmete si ji tedy?

Julie: (Váhá, ohlédne se k levému vchodu) Kam vlastně volá?

Vedoucí: Volá policii.

Julie: To by neudělal. Je umíněný. Rád se pere. Ale právě proto – policii, to by neudělal.

Vedoucí: Ale ano. Na mě ano. Někteří na mě volají policii. Už jsem si zvykl.

Julie: (Bere si od něho přihlášku) Ale co když přijdou?

Vedoucí: Policie?

Julie: Ano. A když vás... Sám jste přece říkal...

(Z dálky se blíží pohřební hudba)

Julie: ... že to všechno se skutečně děje. Ty houbičky a ty pohřby a tak.

Vedoucí: Život je zápas. Vyžaduje oběti. A nejvíc od těch, kteří chtějí sloužit.

Julie: Vy se nebojíte?

Vedoucí: Konám jenom svoji službu. Je povznášející být ve službě mládí. Dotýkáte se tu vlastně budoucnosti. (Dívá se na ni) A když se dívám na vás, cítím něžné a spanilé doteky budoucnosti.

Julie: (Rozpačitě) Jste... milý.

Vedoucí: Kdykoliv spatřím spanilost jen vzdáleně blízkou vaší, říkám si: jaký hřích, jaká rozmařilost, není-li denně zobjímana a zlíbána. Promiňte mou otevřenost, slečno! (Ukloní se, odchází)

Julie: (Tiše) Děkuji vám.

Petr: (Přichází zleva, v ruce třímá vítězoslavně mobilní telefon) Tak. Už odešel? Kam zmizel?

Julie: (Ukáže k cukrárně, tedy k pravému vchodu)

Petr: Nesmí utéct. Za chvíli tu budou!

(Hudba se stále více přibližuje)

Julie: Kdo?

Petr: Policie. Prokurátor. Poslanec. Už nebudou houbičky z mandlového těsta. (Vykřikne) Vyberou tohle povedené hnízdo.

Julie: Proč jsi to dělal? On je docela -, opatřuje lidem byty... Když ty nechceš, proč to kaziš jiným? Pojd', odejdeme radši odtud.

Petr: Co to máš?

Julie: (Snaží se skrýt přihlášku)

Petr: (Vytrhne jí papír) Tak ty... tys to vzala? Ty seš ochotná, ty seš připravená vraždit?

Julie: Ale, Petře... Já bych přece nikdy... Já jsem si jen vzpomněla. (Téměř koketně) Já znám jednu takovou... je jí osmdesát. Už jen celé noci křičí, pro tu je život stejně utrpení. Nevydrží ani týden. Kdybychom ji sem přivedli, byl by to pro ni poslední výlet. Aspoň by ještě naposledy, něco by si užila. A my bysme... (zarazí se) Co se tak díváš? Vždyť nemusíš... Nemusíme to vyplňovat.

Petr: (Trhá přihlášku) Až mně bude osmdesát... Proč vlastně osmdesát? Možná zítra, až budu ležet a připadat ti zbytečný, tak taky... (suše) Aspoň vím, co od tebe můžu čekat!

Policista: (Vchází zleva. Má uniformu buď normální policie, nebo městské – co se podaří sehnat. Nemá však číslo. V klopě sotva patrnou černou stužku, zastaví se poněkud rozpačitě)

Petr: (Rozběhne se k němu) Už jste tady? Pospíšil jste si.

Policista: Šlo to rychle. Rychleji než jsem čekal.

Petr: Přišel jste sám?

Policista: Ostatní zůstali venku. Truchlí.

Petr: (Užasle) Truchlí?

Policista: Je to přece jen bolestné.

Petr: Bolestné? Je to strašlivé.

Policista: Ano. Každá smrt je to – strašlivé. I když my často se s ní – to – setkáváme. Až příliš často. Ale – (ožije) nedávno jsme měli zvláštní instruktáž. Neotupět! Policista ve službě, řekli nám, nesmí otupět, ani kdyby všichni ostatní – to – otupěli.

Petr: Ale to, co teď uvidíte, bože, nesmíme ztrácet čas, než to všechno schovají, než je zničí, ty svoje houbičky!

Policista: Proč by je ničili?

Petr: Protože možná tuší... protože vás mohli zahlédnout.

Policista: Ale vždyť přece stačí... (rozesměje se) Už jste mě přece zahlédl vy. Anebo vy nejste z toho družstva?

Petr: Ale já – (trne). Já vás přece volal. Já jsem Petr. (Zarazí se) Telefonoval jsem.

Policista: To jste teda volal vy? Dneska ráno? (Staví se do pozoru) Jsem vám velmi... Nečekal jsem, že to půjde tak rychle. (Sahá do kapsy, vytahuje smuteční oznámení) Přinesl jsem vám také jedno. (Postaví se do pozoru) Zemřel smrtí statečných. Do poslední chvíle si zpíval.

Petr: (Ustupuje jakoby v hrůze)

Policista: (Zpívá)

U Zborova na vršíčku
vidět na nebi hvězdičku,
jedinou hvězdičku,
Zdeničko má.

Petr: Tak vy – vy také?

Policista: Bylo to strašlivé, jak jste sám upozornil. Ale přesto... (čeká)

Petr: (K Julii) On je také...

Julie: Taky neměl kde bydlet.

Policista: Volal jste, že dekret je připraven.

Petr: Dekret připraven! Pro vás! Něco jiného bude pro vás připraveno!

Druhý policista: (Vstoupí, rozhlíží se, spatří prvního policistu, zdraví ho) Prý tu není něco v pořádku. Volali. Nějaký nedokonaný pokus.

Petr: To já volal.

Druhý policista: (K prvnímu) Tak oč jde?

Policista: Tady je cukrárna Myriam.

Druhý policista: (Zaujatě) Tak to je tady?

Petr: Nedokonaný pokus. Cha! Tady se dokonalo mnoho pokusů. Tady se podávaly otrávené pokrmy... (Ukáže k pultu) Mandlové houbičky. Specialita cukrárny Myriam.

Druhý policista: Vy jste je jed?

Petr: Naštěstí ještě ne.

Druhý policista: Tak jak víte, že jsou otrávený?

Petr: Jiní je jedli. Taky ten (ukáže na Policistu) by vám mohl říct víc.

Druhý policista: (K prvnímu) Jed tu někdo nějaký houby?

Policista: (Nedůvěřivě) Byli tu sami. Tihle dva mladí. Tady je cukrárna Myriam.

Druhý policista: Pěkný to tu je. (Jde až k pravému vchodu) Je tu někdo? (Vstoupí dovnitř a volá za dveřmi) Nikdo tu není! (Vychází ven) Co je tohle? (Vhazuje korunu do automatu, ten začne hrát) Hraje to. Pěkný, co? Aha, tady jsou ty houbičky. (K prvnímu policistovi) Jsou to ty houbičky?

Policista: Nikdo nic nejed, aspoň to – v mé přítomnosti.

Druhý policista: (K Petrovi) Tak pozor, pozor s těma obviněníma. (Vezme jednu houbičku do ruky) Tak tohle že je otrávený? (Dívá se na houbičku proti světlu) Tohle podle mého názoru nemůže být otrávený. (Kousne do houbičky).

Petr: Co to děláte?

Druhý policista: (Polkne, čeká, vítězně) Říkal jsem vám to. Tohle není otrávený.

Petr: Před chvílí přinesli houby. Jedovaté houby. Celý koš. Stačilo by to otrávit milion myší.

Druhý policista: (Zajímá se) Prosím vás, kde by vzali tolik myší? Nejste vy trochu hypochondr? (Rozhlíží se) Tak tohle je cukrárna Myriam.

Julie: (Vrací se) Nebyl jste tu ještě nikdy?

Druhý policista: Já ne.

Julie: (Která pochopila rychleji než Petr) Nesedneme si na chvíli?

Druhý policista: (Sedá si) Děkuju.

Julie: (Nalévá mu skleničku) Pijete ovocný?

Druhý policista: Mně je to jedno, když jsem ve službě. Já jsem jen vobyčejnej člověk.

Petr: Ale... Julie, přece on musí...

Julie: (Zarazí ho gestem) Tak vy jste prvně v cukrárně Myriam?

Druhý policista: Jo.

Julie: Ale slyšel jste o ní.

Druhý policista: (Napije se) To teda slyšel.

Petr: Julie, chováš se – to je nemožné. A vy (K druhému policistovi, zarazí se, začíná chápat) Co jste slyšel o téhle cukrárně?

Druhý policista: (K prvnímu) Co prý jsem slyšel! (K Petrovi) Tak vy mě budete vyslychat? Tak pozor, pozor! Vy mě vyslychat nebudete!

Policista: Tady není něco v pořádku. (Prudce) Vy nejste z družstva! Vraťte mi ten papír! (Vytrhne mu pohřební oznámení) On není z družstva, ale dělá, jako by byl! (Sedá si ke stolku vedle Julie)

Druhý policista: (Vstává od stolku, k Petrovi) Co vy jste vlastně zač? Roztrušujete podivný podezření. Máte vůbec v pořádku svoje papíry?

Julie: On patří ke mně.

Druhý policista: Máte štěstí. Že tady slečna se za vás přimlouvá. (K prvnímu policistovi) Zavolá si prostě a obviní slušný lidi. Anebo to jste nevolal vy?

Petr: (mlčí)

Prokurátor: (Vstoupí zleva, rozhlédne se, všimne si Policistů, zaváhá, potom dojde ke stolku, opře se dlaní o desku stolu, čeká)

Druhý policista: Možná, že to někdo vašim jménem chtěl ostouzet poctivý lidi.

Příslušník: *Byl to on. (Nalévá si) On se tu vydával za jiného (pije)*

Druhý policista: Vy, se mi zdá, jste nějaké pěkně vyvedenej. Kdoví, jestli máte papíry. (Vrhne pohled na Julii) To bych skutečně rád věděl.

Prokurátor: Je tu někdo?

Vedoucí: (Objeví se s deskami) K vašim službám.

Prokurátor: Někdo mě volal. Představoval se, ale jméno jako vždy nebylo rozumět. Žádal mě, abych se v nutné záležitosti dostavil sem. Do cukrárny Myriam, jestli jsem rozuměl.

Petr: (Vyskočí, rychle jde k Prokurátorově stolu)

Prokurátor: Vidím však, že šetření se teprve provádí. Můj příchod tedy je předčasný.

Petr: Vy jste prokurátor?

Prokurátor: Teď tady jenom host.

Petr: Pane prokurátore, musíte mě vyslechnout.

Prokurátor: (Nepříliš nadšeně k Vedoucímu) Nějaký dezert bych prosil.

Petr: Tady... objevil jsem něco hrůzného. Něco, nad čím rozum... a srdce...

Vedoucí: (Naslouchá netečně)

Prokurátor: Jenom klid, pane. Já jsem totiž po žloutence.

Petr: Tady na toto místo lákají nevinné. Stařeny. Stařeny a starce, aby je...

Prokurátor: (Zarazí ho gestem) A něco pít. Něco nealkoholického.

Vedoucí: Bohužel, máme jen muškátové víno.

Prokurátor: Jsem totiž po žloutence. (K Petrovi) Uklidněte se, pane. Já bych vám mohl vyprávět. Ne starce a stařeny, ale muže a ženy v květu života, otce od dětí po stech a po tisících, já bych vám mohl vyprávět.

Policista: (Dojde k vedoucímu) Pane vedoucí, tady mě někdo volal. Dneska ráno. Kvůli to – dekretu.

Vedoucí: Ovšem (listuje v deskách). Jinak všechno vyřízeno?

Policista: Vše vyřízeno. (Podává vedoucímu smuteční oznámení)

Vedoucí: (Listuje v deskách, poněkud roztržitě) Upřímnou soustrast, desátníku.

Prokurátor: Já sám, pane, na tomto tichém místě, dovoluji se mi svěřit, já sám, bohužel, když přede mnou žena nevinně popraveného klesla v mdlobách, jsem se neodvážil podat jí sklenici vody.

Vedoucí: Váš dekret: (Podává jej Policistovi)

Policista: (Uchopí papír nedůvěřivě) Moje – jméno. I hodnost! (Ustrne) Jsem vám zavázán, pane vedoucí.

Vedoucí: Jste mladý člověk, jste policista. Vlast potřebuje, abyste měl příležitost se rozplozovat. Jsem jen ve službách své vlasti. (Odchází)

Druhý policista: (Nahlédne prvnímu přes rameno, slabikuje) Bytový odbor. Tohle jsem ještě nikdy... (Obrátí se k Petrovi, vítězně) Tak vidíte, slyšel jste. Dejte si pozor.

Policista: (Vrací se k Julii, dopíjí sklenku, začíná konverzaci) Chcete se podívat? (Ukazuje jí dekret)

Petr: Pane prokurátore, žádám vás, abyste mě vyslechl!

Prokurátor: Ale, příteli, vidíte sám, že šetření ještě neskončilo. Co by prokurátor dělal na místě, které ještě neopustila policie?

Petr: Policie, policie... Copak nevidíte (tiše) Oni nevyšetřují. Jdou s nimi!

Prokurátor: Uklidněte se, pane. Jestliže jdou s nimi, co potom my dva pořídíme?

Petr: A to říkáte vy?

Prokurátor: Já bych vám mohl vyprávět, pane. Když jdou skutečně s nimi. To kráčíte po ulici a slyšíte jen vlastní srdce. Uléháte a v tu chvíli místo spánku vstupuje do vašeho lože hrůza. Vykřiknete a ozvěnou vám odpoví hlas fízla.

Petr: Ale vy přece... Nesmíte něco takového připustit! (Tiše) Oni vraždí.

Prokurátor: Jen klid, pane. Já jsem po žloutence.

Vedoucí: (Přináší Prokurátorovi víno a houbičky) Toto je specialita cukrárny Myriam, pane!

Prokurátor: Spravedlnost, vážený příteli, kráčí pomalu, ale kráčí. Jednoho dne dorazí.

Policista: (K Julii) Kdybyste si přála někdy mě navštívit, teď když mám byt, oplatil bych vám to – skleničku.

A mám doma, budu mít (vzhlédne k slunečníku s vyšitými ptáky) takovýhle ptáci, ale živý!

Vedoucí: (K druhému policistovi) Smím se vás zeptat na jméno?

Druhý policista: Moje jméno? Tak vy mě budete taky vyslýchat? Tak teda pozor, pozor! (Všimne si posunků prvního příslušníka, vypne hrud) Desátník Malina.

Vedoucí: Desátník Malina. Tak teda, pane desátníku, máme tu pro vás dopis. (Podává mu obálku)

Druhý policista: To není možné. (K Petrovi, výhrušně) To je od vás? Tak pozor, pozor! (Roztrhne obálku. Jsou v ní bankovky. Přepočítá je)

Petr: (K prokurátorovi) Vidíte to. Tu nestoudnost...

Prokurátor: (K Petrovi) Uklidněte se. To nestojí za řeč. Uvidíte, že mu nedali ani třicet tisíc. Co dneska pořídíte za třicet tisíc? Je to bída. Bída to je!

Druhý policista: Dvacet devět. Je jich dvacet devět. (Počítá znovu)

Prokurátor: Já bych vám moh vyprávět o obálkách. (Nabírá na lžičku dezert) Za ty se daly koupit... i životy se kupovaly. Ale nechme toho. Nechme toho, já už chci taky mít trochu klid. Pochopte mě. Aspoň tady, aspoň chvíli klid.

Petr: (Prudce) Nejezte to! Tyhle houbičky můžou být (křičí) tyhle houbičky jsou otráveny!

Prokurátor: Klid, uklidněte se, pane... Nebo myslíte? (Rozhlédne se, kývne na vedoucího, který stojí ve dveřích cukrárny)

Vedoucí: K službám.

Prokurátor: Pane vedoucí, je možné, že tyhle houbičky by byly otráveny?

Vedoucí: (Zvedne talířek proti světlu, potom k němu hlasitě čichne) Okamžik, hned to zjistím. (Volá) Matěji!

Mistr cukrář: (Objeví se)

Vedoucí: Matěji, tady host má obavu, jestli tyhle houbičky nejsou otráveny.

Mistr cukrář: (Zvedne talířek proti světlu, potom vezme jednu z kuliček, strčí ji do úst, chvíli ji žmoulá na jazyku, pak ji hlasitě vyplivne, zavrtí kategoricky hlavou)

Vedoucí: Můžete se spolehnout, pane, tyhle otráveny nejsou. (Vzdálí se)

Prokurátor: (Chystá se jíst houbičky)

Petr: Ale přece – jim nemůžete věřit.

Prokurátor: Proč myslíte? Proč by měli mě trávit?

Petr: Proč by měli vás... (Vstává) Aha, já už... (couvá) Vy tu nejste prvně, pane prokurátore. Vy taky, vy jste taky z toho družstva. (K Julii) On je taky (směje se), taky vrah!

Prokurátor: (Prudce vzhlédne) jen klid, vážený příteli. Já jsem po... (chytne se za břicho)

Policista: (Vstane, dojde k Petrovi) Vy se mi nelíbíte. Vy se mi od začátku nelíbíte. Napřed předstíráte, že jste z družstva a teď zase vám vadí, že je někdo z družstva.

Druhý policista: Tak pozor, pozor! (Dojde k Petrovi, cloumá mu ramenem) Kdo vy vlastně jste? Nechcete vy vlastně pobuřovat?

Julie: (Vstává) Petře, pojd'! Pojd' už odtud!

Druhý policista: Tak počkat, počkat! Tady ten pán urazil spoustu slušných lidí. A tohle družstvo taky, to nejde jen tak: půjdeme!

Petr: Odejít s tebou? Myslíš, že nevidím, jak se chováš? Že jsem už zapomněl, jak jsi vzala tu přihlášku? (Kategoricky) Jdi si sama! Já (křičí), já to tady rozbiju. Třeba sám! Já neodejdu, dokud...

Poslanec: (Vstoupí. Na první pohled je zřejmé, že nyní vstoupila osobnost. Perfektně oblečen v šaty,

v nichž navštěvuje recepce, mírně prošedivělý, s hůlkou) Volali mě. Před chvílí. Neuvěřitelná věc. Tady v cukrárně Myriam. Prý sídlo zločinu a vražd. To je neslýchané. Okamžitě je třeba povolat policii. (Všimne si) Ano, konejte svoji povinnost. (Všimne si prokurátora) Už i vy tady, pane doktore? Začínám se uklidňovat. (Všimne si Petra) Kdo jste vy, mladý muži?

Petr: To jsem já... co jsem vás volal, pane poslanče! Obracím se na vás. Jako na představitele, jako na posledního představitele, který může... (zarazí se) pane poslanče, v téhle cukrárně se schází jakési družstvo. Vyrábějí otrávené kuličky a potom...

Poslanec: Neslýchané! A toto se stalo v mém volebním obvodu? (K policistům) Konejte svoji povinnost!

Policista: (Vstane od stolu, poněkud nejistě zamíří dovnitř cukrárny)

Petr: Je to travičské družstvo a zabíjejí starce a stařeny. Kvůli bytům. Za čtyřicet tisíc prodají starého člověka – jako koně na jatka!

Poslanec: Strašlivé! A toto slyším zde.

Policista: (Přivádí vedoucího a houbaře)

Poslanec: Pane vedoucí, co to slyším? Zde se vzneslo proti vám hrůzné obvinění. Slyšel jste je?

Vedoucí: Ne. Ale dovedu si ho představit.

Druhý policista: (Zcela zmaten) Tak pozor, pozor, pane vedoucí. Tak jen pěkně pozor.

Poslanec: Co hodláte učinit?

Vedoucí: Už jsem učinil. (Pohlédne na druhého policistu)

Druhý policista: (Sáhne si mimoděk na kapsu, k Houbaři) Co pořád držíte ten koš?

Houbař: To je můj koš. Už můj dědek do něho sbíral houby.

Druhý policista: To je nějaký divnej koš, když vydržel takový léta.

Policista: (Rozhodne se k činu, bere koš do ruky, obrátí ho dnem vzhůru, zkoumá ho) A kolik bylo vlastně let vašemu dědečkovi? Aha! Tady máte něco napsaného.

Houbař: Ani jsem se nevším.

Druhý policista: Tak pozor, pozor, tohle známe. (Bere si koš od policisty, čte) J. K., Liteň osm, dva, dva. Jedna osm osm osm. Tak copak jste si to tam poznačil?

Houbař: Já protestuju, to je koš po dědkovi.

Policista: To by moh každej, vylouvat se na dědka. Kdoví, jestli je vůbec ještě živej.

Druhý policista: Tak tohle známe. Nás neopijete. Vy jste si tam poznačil... (váhá) teď nám pěkně povíte, co. (Prohlíží koš) To nemám rád, lidi, co choděj ve dne s košem a ještě si na dně poznačujou a pak se vylouvaj na dědka.

Houbař: Já konám jen svoji povinnost. Tady si objednali houby a já jim je přines. Já přines takový, jaký chtěli oni. Já za to nemůžu, že chtějí muchomůrky. Já s tím mám jenom sháňku, protože jsou vzácný. Já z toho žádné cukroví nepek!

Druhý policista: Jenom nevodbíhejte a pěkně se držte věci. Tak jak to bylo s tím košem.

Houbař: (Ukáže na koš) Já nic nepoznačoval. To dědek. To on si tam napsal adresu.

Druhý policista: Být vámi, tak tenhle koš postavím (staví ho) a víckrát se ho nedotknu. Když je takhle poznačeněj! To by vás někdy moh dostat do pěkný kaše.

Houbař: Děkuju vám.

Vedoucí: (K Poslanci) Vše se vyjasní. Matěji!

Petr: Pane poslanče, musím vás varovat. Tady jsou všichni smluvení. Je to zločinné družstvo! Není tu bezpečno ani pro vás!

Mistr cukrář: (Vstoupí)

Vedoucí: Matěji, tady ten pán stále tvrdí, že tvoje houbičky jsou otrávené.

Mistr cukrář: (Přinese dva talíře, svou obrovskou tlapou nabere houbičky a naloží je na talíř)

Policista: (Přisedne k Julii, nalévá si) Tak co, slečno? Mám už vyhlídnutý váleudy. Krásný černý. S vyšitýma šavlema. (Napije se, zpívá)

Ta hvězdička
však zhasíná,
na tebe, Zdeničko,
srdce mé vzpomíná,
Zdeničko má.

Petr: (O houbaři) Tady ten přinesl košík hub. Jedovatých hub. Těch nejedovatějších.

Poslanec: Vy jste přinesl houby?

Houbař: Člověk se musí nějak žít. Jsou děti. Je rodina. Stavím. Jsou dluhy. Kdyby kupovali jiný, přines bych jim jiný. Mně je jedno, co nosím.

Prokurátor: (Vstane, dojde k Petrovi) Uklidněte se, vážený příteli. Slyšíte, živí se jenom. Každý se musí nějak žít. I vy budete jednou muset.

Poslanec: (K Prokurátorovi) Toto strašlivé obvinění slyšet zde, na půdě cukrárny Myriam. Z úst člověka tak mladého! Ne, pane doktore, nepřesvědčíte mě. To je konec. Jsem unaven, jsem sklíčen.

Mistr cukrář: (I s talířky dojde až k Petrovi. Postaví před Petra jeden z talířů, pokyne mu)

Vedoucí: Mistr vás zve. Sní s vámi všechny houbičky.

Poslanec: Z úst člověka, v němž jako by ke mně promlouvala sama budoucnost vlasti. (Zavrtí hlavou, jakoby v úžasu) Jsem unaven!

Petr: (Odstrčí talíř) Nevezmu to do úst.

Mistr cukrář: (Přistrčí mu znovu talíř, zatváří se výhruzně)

Vedoucí: (K Petrovi) Neměl byste odmítat, pane. To byste neměl odmítat. Je to specialita cukrárny Myriam.

Mistr cukrář: (Vezme první kuličku do úst, vytřeští oči a spolkne ji)

Poslanec: Tak drtivá obžaloba od vás, mladý muži. Vše, co jsme činili, činili jsme přece pro vás. Aby mládí konečně mělo otevřenou cestu. Neváhali jsme obětovat vlastní mládí a síly a svoje životy. (Křičí) Neváhali jsme obětovat to nejdražší. Krev! Vlastní naši krev. Skrápěla prach, kterým jsme kráčeli, abyste žili, abyste se mohli šťastně a bezstarostně rozplozovat.

Vedoucí: (Zatleská)

Druhý policista a Prokurátor: (Tleskají)

Mistr cukrář: (až dosud pojídal houbičky, překvapeně vzhledne, potom několikrát mohutně tleskne. Znovu vezme kuličku, strčí ji do úst. Náhle uhodí pěstí do stolu.)

Vedoucí: Mistr čeká, kdy ochutnáte jeho houbičky!

Petr: Já je nechutnám, nebudu je jíst. Pane poslanče, ty houbičky jsou... Chtějí mě, tady, před očima všech, před vašimi očima mě chtějí otrávit!

Poslanec: (Je plně zaujat svou řečí) Jak bolestné chvíle jsem se dočkal! Zde na půdě cukrárny Myriam se cosi děje, s čím tento mladý člověk nemůže souhlasit. Jsem zasažen. Jsem unaven.

Petr: (Odhodlá se, vymění prudkým gestem talíře)

Vedoucí: Tohle se nedělá, mladý muži! Kde jste viděl takové chování? (Vrací opět talíře jak byly)

Mladík v černém: (Vleče dívku v závoji. Na okamžik se zarazí, když spatří tolik lidí, potom jde k Vedoucímu) Pane vedoucí, ona odmítá vstoupit dovnitř! Řekněte jí, že na tom nic není. Že to všichni klidně vzali, že všichni byli šťastni.

Vedoucí: Upřímnou soustrast, slečno. To je život a vy jste mladá. Musíte si založit domov.

Mladík v černém: Zaplatili jsme to. Těch peněz! Moh jsem za to mít horský kolo, ty! (Vrhne na Dívku zdrcující pohled) Pane vedoucí!

Vedoucí: Nemohu vám, bohužel, posloužit. Mé závazky vůči vám už skončily.

Mladík v černém: Ale vy, vy jste přece, vy jste mi to sám radil!

Vedoucí: Každý jedná svobodně. Aspoň tady v cukrárně Myriam. (Odhání ho gestem, k Petrovi) Tak vy odmítáte? (Obrátí se k Mistru cukráři) Odmítá!

Petr: Leda tady z těch (Vyměňuje znovu talířek)

Poslanec: Tolik let práce. Byla snad marná? Založil jsem družstvo a řídil je bez nároků na odměnu a odpočinek. Jenom proto, aby vy (ukáže na Petra a na Julii a na chlapce v černém a jeho dívku) jste mohli pokojně směřovat do přístavu své šťastné budoucnosti!

Druhý policista: Tak pozor, pozor, mladý muži! Takovýhle kousky si tu nebudete dovolovat! (Vyměňuje opět talířek) A jezte! A pěkně to švihat, švihat!

Petr: (Odstoupí v hrůze) Co! Vy, vy jste založil tohle družstvo?

Poslanec: Pro vás, děti moje, abyste měly střechu nad hlavou. Abyste se mohly v tichu a míru rozplozovat. Aby na vašich rtech mohl spočinout šťastný úsměv. Abyste v tichu a míru mohli vyslovit to líbezná a něžné slovo: domov.

Vedoucí: (Tleská)

Petr: Tak vy taky! (Rozhlíží se) Kde to jsem? Kam jsem se to dostal?

Druhý policista: (Tleská nadšeně poslanci)

Julie: (Povstane od stolu) Petře, pojd' odtud! Pojd', tady už nemůžeme zůstat.

Druhý policista: Počkat, slečno. Tady ten pán napřed sní, co mu nabízejí. A taky chci nejdřív vidět jeho papíry!

Houbař: (K Petrovi) Tak proč si nevezmete ty houbičky? Zdržujete všechny! Na mě čeká doma rodina!

Mladík: (Vběhne, rovnou k Vedoucímu) Pane vedoucí, ona pořád zpívá!

Julie: Pojd', Petře! Oni... oni tě jsou schopni zabít.

Mladík: (Úpěnlivě) Slíbil jste mi, že nejdéle za hodinu, a ona zatím pořád zpívá! A jaký cajdáky! A dokonce mě chce objímat a líbat!

Petr: (K Julii) Zůstaneme tady. Aspoň si vyplníš tu přihlášku. (Směje se) Měla bys konečně ten líbezný a něžný domov.

Mladík: Říká mi, synáčku! Ona mi říká: synáčku! Já, já...(křičí) Nevydržím to už! Dejte mi ještě ty houbičky!

Julie: (Přistupuje k Petrovi) Petříčku..., pojd', tady jsou všichni proti tobě. Oni tě... oni tě zabijou.

Petr: (Odstrkuje ji) Ať mě zabijou. Než žít mezi takovými lidmi!

Prokurátor: (Přistupuje k němu) Uklidněte se, vážený příteli! Nikdo vám nechce ublížit. Tady všechno, co dělají, dělají pro vás. Dokonce vám nabízejí pohoštění. (Jde, vezme z Petrova talíře houbičku) No, vemte si přece! (Dává mu ji k ústům – k ostatním) Nechce. Tak ho přece nebudeme nutit, když nechce. Máme demokracii. Ať si jedí, co chtějí, ať si dělají, co chtějí, jsou mladí, musíme mít pochopení. A já (křičí), já už chci klid! Skončete to! Nechte ho odejít.

Petr: (Trochu užasle k Prokurátorovi) Ale já nechci odejít. Musím nejdřív, musím vám říct, co si myslím. O téhle cukrárně, o tom družstvu. Ať to slyšíte, ať to jednou všichni slyšíte.

Julie: Petře, pojď! Co jim chceš říkat? Petře! Já půjdu s tebou! Nepotřebuju ten byt. Budu se s tebou milovat, Petře. Zase pod mostem a na lavičce a v parku a v lese. A až budeš vydělávat, najmeme si někde kůlnu a, Petře, až budeme staří, až budeme hodně staří, možná, že si ušetříme...

Příslušník: (Odvádí ji) Jen ho nechte, slečno, s takovým štěstím neuděláte. (Opile) Podívejte! (Vytahuje z kapsy dekret) Tady to máte černý na bílým. Čtete to jméno! (Postaví se do pozoru) To jsem já.

Prokurátor: (O Julii) Má pravdu, chlapče. Jděte se vyspat k mamince. Do zítřka se vám všechno rozleží. Co byste tady povídal? (Tiše) Stejně to všichni dávno víme! (Křičí) Víme to, víme to!

Petr: Já to říkám kvůli sobě. Abych to sám slyšel. Nahlas – slyšel. Vrazi! Jste všichni vrazi! I vy! (K Prokurátorovi) I vy! (na Mladíka v černém) I vy!

Prokurátor: (Křičí) Ticho! Jděte pryč! Já vám nařizuji, opusťte cukrárnu Myriam. Kdyby nebylo mě, víte, co by bylo? Víte, co by se s vámi stalo? (Rozhlíží se, unaveně) Já chci klid, já sám jdu odtud... Já už chci klid. (Bere si houbičku, jde ke svému stolu, polkne ji)

Petr: I vy! (Na Dívku v černém) I když teďka roníte slzy. Všichni, všichni jste vrazi!

Houbař: (K Vedoucímu) To myslí jako i mě? (Křičí) No dovolte, v životě jsem nepodřízil ani slepici! (K policistům) Tak, pánové, jsme snad v civilizovaný společnosti!

Druhý policista: Tak pozor, pozor! Občane! Aby z toho nebylo pobuřování.

Prokurátor: (U stolu, zpívá si)

Od Pankráce ke Krči vede silnice.

Tam po pravé straně stojí trestnice.

Tradrá, tradrá, tradá, travička zelená...

Tradrá, tradrá, tradá, trhá ji má milá, juch!

Petr: Všichni, co tu stojíte, jak jste to jen mohli!

Poslanec: (Téměř sladce) Pro vás, můj chlapče. Chtěli jste se rozplozovat, a nebylo kde. A my pro vás své vlastní otce a matky, pro vás je obětujeme!

Petr: Já se nebudu válet v lůžku potřísněném jedem. Nechci se milovat pod střechou, která zadržovala výkřiky vražděných. Já nechci! To radši v lese... To si radši rukama vyhrabu díru v zemi...

Policista: (Opile k Julii) Ale dobře mluví ten tvůj. On je to – řečník.

Dívka v závoji: (Vrhá se na kolena, před stůl, na němž mluví Petr) Odpuštění, odpuštění!

Mladík v černém: Vstávej, ty! To jsou takové řeči! Zaplatili jsme to. Já se v zemi hrabat nebudu.

Stará dáma: (Její zpěv se blíží)

co sem milovala tak ráda,

to mně jiná flundra přebrala!

Mladík: Pane vedoucí, slyšíte ji?

Petr: Víím, že nejste zvyklý slyšet tohle. Lížou vám ruce za ty papírky, za ty zkrvavené dekry, které jste si sami vymysleli a kterými přidělujete lůžka k rozmnožování. Máme se rozmnožovat, protože kdybysme nebyli, neměli byste s kým kupčit, na koho svádět svoji nemravnost. Neměli byste od koho brát úplatky. Neměl by vás kdo krmit, až projíte, co jste stržili za své oběti!

Druhý policista: Tak pozor, pozor! (Pohlédne na Poslance, který se zájmem naslouchá) Tohle už je skoro pobuřování. (Pohlédne na Policistu, který sedí vedle Julie a civí na ni)

Stará dáma: (Vstoupí, zpívá)

Co mi dáte s sebou do hrobu?

Můj zelený věnec na hlavu –

Já už nemám věneček,

připravil mě vo něj miláček.

(Dojde k Mladíkovi) Synáčku... Ještě jednou vás vidím... Jak jsem ráda, že vás ještě jednou vidím. Člověka, co byl ke mně laskavý.

Mladík: (Posazuje ji na židli, zoufale) Pane vedoucí, nemáte ještě ty houbičky?

Vedoucí: (Stroze) Došly. Má je všechny tamten. (Ukáže na talíř, který byl určen pro Petra.)

Julie: (Vstane, dojde k Petrovi) Petře, pojď už. Nech toho! Oni tě...

Petr: Můžou mě zabít. Jsem tu sám proti nim. Já to vím. Víím, že i ty...

Julie: Stejně tě neposlouchají. Oni to stejně vědí.

Stará dáma: (Dojde ke stolu, kde ještě na talíři leží houbičky. Usedne, kyne Mladíkovi) Synáčku, pojďte se posadit! Teď já pohostím vás! (Přistrkuje talíř směrem k němu)

Petr: Já nemluvim pro ně. Můžou mě zabít. Mně je to jedno. (Křičí) Copak se dá žít tam, kde žijí nepotrestaní vrazi? Tam, kde mocní chrání vrahy a ti druzí prosí o kousek kořisti?

Julie: Ale já –

Petr: I ty.

Poslanec: (Zatleská) Správně!

Petr: Co, vy? Vy tleskáte?

Poslanec: Tleskám vaší spravedlnosti, která nešetří nikoho. (Velkým hlasem) Je třeba spravedlnosti, která nešetří nikoho. Ano – kolikrát jsem se mučil tou otázkou.

Petr: Ale já, já vás přece obviňuji! Vy jste vrazi!

Poslanec: Provinil jsem se něčím? A někdy mě napadá: ano, velkou láskou k vám, děti moje. Ta mě zaslepila. A vy (K ostatním), vy, což jste nepřicházeli jako jehňátka? Nenastavovali jste dlaň? Nekřičeli jste: díky!? A teď ta obvinění! Ta obvinění, jejich hrot dosahuje až sem! (Chytne se za srdce) Až do mého srdce! Jsem unaven. Jsem zasažen.

Mladík v černém: Tak už dost těch řečí! Už toho nechte! Nikdo na to není zvědavěj!

Petr: S takovými... já nechci žít s takovými!

Vedoucí: Musel byste teda přestat žít. To vy přeci nechcete. To jste odmítli! (Ukáže na talíř s houbičkami) Chcete žít, abyste nás mohl obviňovat!

Prokurátor: (Vztyčí se) Ticho! Teď řeknu něco já. Teď povím všechno, co vím já.

(Ticho)

(Zpívá)

Na Pankráci, na malém vršíčku,

jest tam pěkné stromořadí,

měl jsem holku namluvenou,

ale jinej mi za ní chodí.

(Sedá si)

Stará dáma: (Povstane) Já taky. Já... život přece..., když se tak dívám kolem sebe, jak tu tak sedíme, je krásný. (Zpívá)

Vždycky jsem si přála z růže květ,

že mně můj miláček zkazil svět.

Vždycky jsem si přála olivu,
že jsem skrz něho šla do hrobu.

Poslanec: Ale já přesto tleskám. (Tleská, k Petrovi) Vaší opravdovosti a zanícení. Já tleskám té neúplatné touze po čistotě, která nečiní rozdílu! (Pokyne Mistru cukráři, ten uchopí Petra, který se nebrání, vysazuje si ho na ramena) Potřebujeme mládí a čistotu! Potřebujeme ty, kteří dovedou dát přednost kamennému lůžku pod obloukem mostu před lůžkem, které považují za poskvrněné. Potřebujeme ty, kteří dovedou křičet o zločinech, aby zlo, které je nutné, se nestalo zvykem. Potřebujeme ty, kteří nerozdělují, ale spojují. Byli jsme spojeni v touze pomáhat vám hledat domovy. A jsme spojeni úderem vašich hněvivých slov. Cítíme se býti vinni, neboť kdo z lidí je nevinný? (Ostatní tleskají) A kdo by jednou za čas netoužil slyšet, že není sám ani ve svých touhách, ani ve svých vinách? Mladý muži, potřebujeme vás v našem družstvu! Přicházejte každého čtvrtka o osmé hodině sem do cukrárny Myriam a křičte ze všech sil! (Podává vzhůru Petrovi ruku a tiskne mu ji) Opakujte ta krásná očištná slova, která jste pronesl dnes! Díky vám! (Příslušníci, prokurátor a vedoucí tleskají)

Dívka v závoji: (Pokleká před poslance) Odpuštění, pro mě odpuštění!

Mladík v černém: Odpustil nám všem. Copak to nechápeš, kozo?

Stará dáma: (Zpívá)

Nazdar, nazdar, nazdar,
ještě jednou nazdar!

Mladík: (Podpírá ji)

Houbař: Tohle se mi nezdá. Vždyť on o mně mluvil jako o nějakém zločinci. Proč ho oslavují? Kde tohle skončí? (Všichni zvolna následují Mistra cukráře, který odnáší Petra na ramenou)

Julie: Petře, Petře!

Vedoucí: (Osamí s Julií) Bude teď každý čtvrtěk docházet a obviňovat nás. Jste na něj jistě hrdá.

Julie: Já nevím, já nevím! (Vstává)

Vedoucí: Kam tak spěcháte, slečno? Nemáte přece kam...

Julie: Myslela jsem, že bych měla za ním...

Vedoucí: Kam?

Julie: Ano, kam?

Vedoucí: Bude dnes chladná noc!

Julie: Myslíte?

Vedoucí: (Vzhlédne) S jinovatkou! (Přisedne si k Julii) Mluvil hezky ten chlapec. Ale člověk přece potřebuje mít svůj pokoj. Svě ticho. Svůj kout, chápete mě přece!

Julie: Já vás chápu.

Vedoucí: Když se na vás tak dívám, slečno... Na vaše ústa, na vaše ruce, říkám si, jaký hřích, jaká nesmyslná rozmařilost, nejsou-li denně líbány. Promiňte mou otevřenost, slečno. Neodvažují se vám znovu nabídnout tu přihlášku. (Neotevře ani desky) Ale kdybyste dovolila... zde, hned za krámem... Není to ovšem nic přepychového. Pracoval jsem vždycky nezištně. Ale trochu tepla a tiché hudby, snad dohromady to složí ten pocit, pro který odedávna používáme to sladké a něžné slovo: domov! (Vstane, dojde k automatu, vhodí minci, zazní sladká hudba. – Čeká)

Julie: (Skloní hlavu, nehýbá se)

Vedoucí: (Stále čeká)

(Julie vstane a pokorně jde vpravo do dveří cukrárny, Vedoucí ji se širokým gestem dává přednost a

vchází posléze za ní.)

(Z dálky je slyšet hudba dalšího pohřebního průvodu)

K O N E C

Premiéra ve středu 14. května 2008 od 19,30 hod. v posluchárně DI.